

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název materiálu	17 - Ota Pavel
Identifikátor	CZ.1.07/1.5.00/34.0597
Předmět	Český jazyk a literatura
Ročník	4. ročník
Obor, Kód	Obchodník, 66–41–L /008, Operátor oděvní výroby, 31-43-L/004
Anotace	Pracovní list je zaměřen na autora Otu Pavla a jeho dílo Smrt krásných srnců
Autor	Mgr. Dana Vlasáková
Jazyk	čeština
Očekávaný výstup	Student se orientuje v literárně historickém kontextu, správně provede rozbor textu z hlediska literárněvědného
Klíčová slova	Ota Pavel, Smrt krásných srnců
Druh výukového zdroje	Pracovní list
Typ interakce	kombinované
Cílová skupina	student
Stupeň a typ vzdělávání	střední odborné
Věková skupina	17-19
Datum vytvoření	3.11. 2012

1. Vytvořte si vlastní zápis o autorovi (výklad, učebnice)

2. Vytvořte si vlastní zápis o knize Smrt krásných srnců

3. Pracujte s výňatky

Jindy jsme se vyhrnuli všichni ven, na gramec jsme dali "tisíc mil" a naše máma se obvykle rozeběhla a skočila, jak byla v šatech, do Berounky, aby byla nějaká legrace. Jirka, který z nás kopal nejlíp, vykopl na počest tátova příjezdu do luftu tu žlutoučkou anglickou merunu a my začali hulákat a Holan štěkal jak pominutý. Prostě maglajs. Ale tentokrát byla chalupa tichá, jako když se někde opodál už střílí, a jen ze dveří vyšel po chvilce muž v klobouku a k němu se připojil velký pes. Prošek se blížil na lodi na druhou stranu, a jak poznával tátu, rozehříval se jak sluníčko. Poprvé v životě se políbili. U Proška táta nespál. Jen kolo si dal do stodoly a vzal si v nůši na ostrov žitnou slámu. Lehl si v noci na ni a přikrýval se gumákem. Karel mu přinesl k snídani mlíko, máslo, chleba a čerstvé makové buchty od paní Karolíny. Táta kalil vodu a chytal maličké řízky na velké úhoře, připravoval šňůry a skládací haltýř. V Buštěhradě měl od sedláků slíbeno za úhoře maso a sádlo ze zabíjaček. Ale byly krásné světlé a tudíž špatné noci. Měsíc svítil naplno, tak pro básníky, a úhoři, noční dravci, se asi báli a nežrali. Tatínek si už zoufal, celé noci nespál a napichoval rybičky a žížaly na háčky. Ráno šňůry zely prázdnotou a on se tloukl do hlavy a proklínal zsranej svět. Karel ho pozoroval, jak si vaří v kotlíku malinové knedlíky, a povídal: "Nebud'te smutný, povezete mouku a máslo!" "Karle, já potřebuju pro své kluky maso. Potřebujou se ještě jednou pořádně najíst masa." "Pane Leo, maso nemám, musel bych pro vás zabít krávu. Jestli chcete, já tu stračenu dneska zabiju." A pak řekl táta větu, na kterou už zřejmě myslel doma a kterou neřekl mamince, ale kvůli které sem hlavně jel. "Karle, přines mi srnce." Byla to prosba a příkaz zároveň. Karel na to řekl: "Od té doby, co přišli skopčáci, jsem s Holanem v lese nebyl. Myslete si, že nejsem chlap, ale mám šest dětí. Teď za to dávají trest s mrti." "Dobře, Karle. Půjčíš

mi Holana?" "Nevím, jestli s vámi půjde. Ještě s nikým nešel." "Se mnou půjde." "Když půjde, tedy půjčím." "Přijdu si pro něho, Karle, až přijde ta chvíle." Karel Prošek odcházel se shrbenými rameny, bylo to pro něho strašně krutý. Můj tatínek si rozprostřel v rákosí gumák, lehl si na něj a pozoroval Táta pil z bandasky mlíko, co mu nosil Prošek. S Proškem nemluvil, jako by mezi nimi vyrostla hráz. "Přišel?" "Nepřišel." A to bylo všechno. Nastal poslední den, kdy mohl přijít, a pak už musel tatínek odjet. Ležel v rákosí a malé kukátko tlačil do očí, ze zarudlých očí mu vytékaly slzy únavy a vzteku. Příroda se proti židovi spikla, ty jasné měsíčné noci, ti noční vodní hadi a nyní les s tichými duby, ve kterých se neukáže ani veverka. Odpoledne usnul, čepice se mu posunula do týla, dalekohled babičky Malvíny spadl do rákosí. Když se probudil, bylo odpoledne, takové pozdní odpoledne, kdy hmyz někam odlétá, krávy se ženou z luk domů a ryby začínají žrát. Tatínek protřel oči. Naproti ve stráni docela blízko se pásł srnec, na poslední chvíli ho sem zřejmě poslal židovský pánbůh. Táta uchopil dalekohled a prohlížel si ho. Krásné paroží, krásnější než všechna, která viděl před válkou na hradě Křivoklátě. Byl to přímo božský srnec. Mohutnou hlavu nesl silný, skoro až jelení krk, a celý hořel zvláštní rzavou a zlatou barvou, jako by vystoupil ze žhavého pekla a ne od samého pánaboha. Tatínek se v bahnitě zátoce, když se brodil na druhou stranu, málem utopil, na přívoz přiběhl celý udýchaný a černý. Prošek ho přivítal: "Co jste vyváděl?" "Karle, kde je Holan? Je tam kapitální kus, srnec jako tele." "Já bych to, pane nedělal. Odpoledne tady šli němci někam do hájovny. Celá skupina. Měli na krku malé kulometry." "Říkal jsi, že mi půjčíš toho svýho psa." "Když s vámi půjde. Holane!" Holan vylezl zpod dříví. Stoupl si a díval se na Proška. "Půjdeš s ním a budeš dělat, co ti řekne! Rozumíš?" A k tatínkovi: "Nakonec mu vezmete hlavu do dlaní a řeknete: Holane, běž! O víc se už starat nemusíte."

Za nedlouho budu maturovat a tak jsem si rozhodl ze Smrti krásných srdců udělat takový výtah, co bych tam tak mohl říci, kdybych chytl Otu Pavla. Každopádně se mi to válelo na stole a oko padlo přesně na tento film. Neváhal jsem a s radostí jsem ho vložil do přehrávače. Ze začátku mě příběh okamžitě vrazil do očí, plno známých herců, ale hlavně fantastický Karel Heřmánek. Uvědomil jsem si, že jsem vlastně tento film viděl jako malý, jen jsem si na to nemohl vzpomenout a tak jsem koukal. Bavil se příjemným průběhem, který později zkomplikovala válka. Příběh výborně funguje jak po komediální stránce tak po dramatické, rozdělený nenápadně na dvě části. Každopádně bych ho po shlédnutí vyslal do kolonky jedněch z nejlepších českých filmů vůbec. Zvláštní, ale neskutečně silný a neobvykle rychlý příběh mi před očima proběhl jako čára života na mé ruce a já po skončení filmu civěl na obrazovku jak vyvoraná myš. Nádherné na tom všem je, že člověk si vždycky po takové kráse uvědomí jednu věc a to tu, že překvapit dokáže opravdu cokoliv a kdykoliv i když si myslí, že už nic překvapit nedokáže. Příjemný a opravdu hodně svižný film, což je neobvyklé, ale postupem času si uvědomuji, jak hodně silná stránka filmu to je.

(www.csfd.cz, autor Markeley)

- 1) **Označte text umělecký a neumělecký, zdůvodněte svůj výběr**
- 2) **Určete funkční styl výňatku, zdůvodněte**
- 3) **Charakterizujte jazykovou stránku neuměleckého textu**
- 4) **Popište míru subjektivity v textu neuměleckém**
- 5) **Shrňte dění uměleckého textu**
- 6) **Co vedlo tatínka k takovému činu?**
- 7) **Charakterizujte jeho povahové vlastnosti**
- 8) **Posuďte souvislost obou textů**

Použité zdroje:

PAVEL, O.: Smrt krásných srdců. Praha: Československý spisovatel, 1973

ČESKOSLOVENSKÁ FILMOVÁ DATABÁZE [online].[cit. 30.10.2012]. Dostupný z: <http://www.csfd.cz/film/4978-smrt-krasnych-srncu/>